

ZIEKTEN & GEZONDHEID

Deze rubriek wordt verzorgd door de "Studiegroep voor ziekten, optimaal houden en kweken van terrariumdieren" van de belgische terrariumvereniging "Terra". Mocht U vragen hebben, die in het kader van deze rubriek passen, dan kunt U die rechtstreeks stellen aan de voorzitter van de Studiegroep: H. Claessen, A. Sterckstraat 18, B-2600 Berchem, België.

WAT TE DOEN INDIEN UW DIEREN ZIEK ZIJN OF HET WORDEN?

Door: C.A.P. van Riel, Dr. Struyckenstraat 87,
4812 BB Breda
en H. Claessen, A. Sterckstraat 18, 2600
Berchem, België.
Namens de "Studiegroep voor ziekten, optimaal houden en kweken van terrariumdieren".

Inhoud: Inleiding - Quarantaine - Onderzoek - Documentatie - Literatuur.

INLEIDING

Zoals wij reeds hebben aangehaald in vorige publicaties, zullen terrariumliefhebbers, die hun dieren regelmatig en nauwkeurig observeren, vrij snel weten of alles normaal is. Vele afwijkingen van het natuurlijke gedrag van de dieren zijn te wijten aan beginnende ziekten.

Het is natuurlijk overbodig te vermelden, dat hoe sneller men merkt dat een dier ziek is, hoe groter de kans is dat men het dier kan genezen. Het even-

direkt u
gedeelte
te kieme

ERRATUM

ONDERZOE

Nadat we
ten we z

hier inderdaad om een ziek dier gaat, en of de
ziekte eventueel besmettelijk is. Indien het dier
niet ziek bevonden wordt kan men toch van de ge-
legenheid gebruik maken het dier extra mineralen en
vitaminen toe te dienen.

Het is aan te raden vanaf nu de waargenomen afwij-
kingen uitvoerig te beschrijven of eventueel te
fotograferen.

Allereerst gaan we het dier zeer nauwgezet uit-
wendig onderzoeken op verkleuringen, verdikkingen
of uitwendige parasieten. Nu gaan we het dier zeer
nauwkeurig betasten om zo eventueel inwendige ge-
zwellen of harde plaatsen te ontdekken.

Natuurlijk zorgen we er zo snel mogelijk voor dat
we faeces zelf onderzoeken of laten onderzoeken op
inwendige parasieten.

De verschillende observaties die men gedaan heeft
en de zorgvuldige onderzoeken, alsook mikros-
kopisch faeces onderzoek, moet ons nu in staat
stellen te pogen een diagnose te stellen. Dit zal
vooral afhangen van de ervaring die men heeft met
zieke dieren.

Indien deze ervaring ontbreekt of niet toereikend
is, moet u te rade gaan bij een meer ervaren lief-
hebber of bij een dierenarts met enige interesse
voor reptielen. Natuurlijk kan men ook beschik-
bare literatuur nakijken, maar dit geeft dikwijls
geen bevredigend resultaat.

Gedurende de tijd dat men eventueel wacht op de
resultaten van faeces onderzoek, kan men natuur-
lijk het dier voorzien van een optimale voeding

tuele besmettingsgevaar voor andere dieren kan dan ook verminderd worden, door de dieren in een vroeg stadium van elkaar te scheiden.

QUARANTAINE

Wat men nooit mag vergeten is dat indien men ook maar vermoed dat een dier ziek is, men dit verdachte dier direkt moet afzonderen. Deze ziekte- of onderzoeksquarantaine, zoals men ze kan noemen, moet zo snel mogelijk gebeuren. Natuurlijk moet men nu dit afgezonderde dier nog intensiever observeren, zonder de overblijvende dieren te verwaarlozen. In geval van een besmettelijke aandoening kunnen later ook andere exemplaren afwijkende verschijnselen gaan vertonen. Ze moeten dan eveneens afgezonderd worden en liefst niet bij het eerste dier gezet worden. De besmettingsgraden van de verschillende dieren behoeven niet altijd even erg te zijn.

Vanaf nu moet men uiterste hygiënische maatregelen treffen, zowel voor instrumenten, schoonmaakartikelen en voedsel als ook voor de houder zelf. Er mag geen hulpgereedschap voor de beide groepen dieren gebruikt worden, zonder voorafgaande ontsmetting.

Materialen, die voor de dieren gebruikt worden, zoals voëderpincetten, drinkbakken en dergelijke, kan men het beste uitwassen met veel heet water en een ontsmettingsmiddel op basis van quaternaire ammoniumzouten (Cetaflon, Zephiran, etc.). Bij reptielen moet men vooral opletten met ontsmettingsmiddelen op basis van gechloreerde fenolen of cresolen (Dettol, G 11, etc.) vanwege de giftigheid van deze produkten. Bij ontsmetting van materiaal moet men er wel aan denken dat het noodzakelijk is het ontsmettingsmiddel een bepaalde tijd (enkele minuten tot enkele uren) te laten inwerken. Het uitborstelen met een ontsmettingsmiddel en dan

wat mineralen en vitaminen betreft.

Nadat men een diagnose heeft gesteld of verkregen, moet men een behandeling, specifiek voor de ziekte, uitvoeren. Indien het een besmettelijke aandoening is, is het raadzaam de niet aangetaste dieren uit voorzorg te behandelen voor de aandoening. Indien de dierenarts hier niets over vermeld kan men dezelfde behandeling toepassen als bij de aangetaste dieren, maar voor een kortere periode.

DOKUMENTATIE

Gedurende de gehele behandeling is het raadzaam de veranderde afwijkingen, reacties op de behandeling en eventuele bijkomende onderzoeken zorgvuldig te noteren.

Deze informatie kan dan de basis zijn van een artikel in een tijdschrift en de persoonlijke documentatie van het dier aanvullen.

Mocht het dier na verloop van tijd toch dood gaan, dan is het zeer aan te bevelen om het dode dier te laten onderzoeken ten einde de doodsoorzaak te bepalen. Dit gegeven samen met de waarnemingen en eventuele behandeling kan dan als gevolg hebben dat de ziekte veel beter bekend wordt, vroegtijdig kan worden waargenomen en misschien efficiënter behandeld kan worden, zodat er geen dieren meer aan deze aandoening hoeven te sterven.

LITERATUUR

Claessen, H., 1982. Microscopisch onderzoek van faeces. Litt. Serp., Vol. 2 (4): 184-192.

---, 1983. Beknopt medicamenten-voorschrift voor terrariumdieren. Litt. Serp., Vol. 3 (1): 35-44 / Engelse editie: 32-40.

--- & C.A.P. van Riel, 1983. Aandachtspunten bij de aandacht van een nieuwe slang. Litt. Serp., Vol. 3 (4): 140-143 / Engelse editie: 126-129.